

ارزش جهانی پول ایران از ۳۰۰ سال پیشی تا امروز. . .

انگلیس بود. در سده هیجدهم میلادی، ارزش تومان ایران به تدریج کاهش یافت و ارزش پوند انگلیس افزایش. در نیمه اول سده نوزدهم میلادی، یعنی در دوران سلطنت فتحعلی شاه و محمد شاه قاجار، دو پوند استرلینگ برابر با یک تومان ایران شد. در این زمان یک پوند برابر بود با ۲۵ فرانک فرانسه و ۱۰ روپیه هند. یعنی، یک تومان ایران برابر بود با ۵/۱۲ فرانک فرانسه. در همین زمان، یک تومان ایران با دو دلار و پنجاه سنت آمریکا برابر بود. پس از قحطی بزرگ ۱۲۸۸ ق.

بقیه در صفحه ۴

منابع تاریخی نشان می دهند ارزش برابری پول ملی ایران با پول های معتبر جهانی در مقاطع تاریخی مختلف به این شرح بوده است : در زمان شاه طهماسب صفوی، یعنی در سده شانزدهم میلادی، واحد پول ایران شاهی بود و هر ۲۰۰ شاهی برابر با یک تومان طبق مندرجات سفرنامه جنکینسون، در آن زمان هر شاهی با یک شیلینگ انگلیس برابر بود. هر پوند استرلینگ برابر با ۲۰ شیلینگ است. بنابراین، یک تومان ایران برابر بود با ۱۰ پوند انگلیس. یعنی، ارزش پول ایران ده برابر پول

ارزش جهانی پول

ارزش پول ایران سیر نزولی را آغاز کرده با قتل ناصرالدین شاه (۱۸۹۳) این کاهش ادامه یافت و با انقلاب مشروطه (۱۹۰۷-۱۹۰۵) شدت گرفت. اندکی قبل از قتل ناصرالدین شاه، در سال ۱۸۹۱ یک پوند استرلینگ برابر با ۵/۳۲ قران بود که، اندکی پس از قتل ناصرالدین شاه، در سال ۱۸۹۴ به ۵/۴۸ قران رسید. ده قران برابر با یک تومان بود. یعنی در اواخر سلطنت ناصرالدین شاه ارزش پوند

بریتانیا ۳/۲۵ برابر تومان ایران و پس از قتل او، در زمان سلطنت مظفردین شاه، حدود ۴/۸۵ برابر تومان ایران شد. پس از انقلاب مشروطه یک پوند برابر با ۶۰ قران بود یعنی ارزش پوند انگلیس شش برابر تومان ایران شد. در اواخر سده نوزدهم و اوایل سده بیستم میلادی، تا جنگ اول جهانی، یک پوند انگلیس تقریباً برابر با ۵ دلار آمریکا بود. بنابراین، در دوران مظفردین شاه ارزش دلار آمریکا و تومان ایران تقریباً یکسان بود. در زمان سقوط رضا خان و ورود ارتش های متفقین به ایران (۱۳۲۰)

ش. دلار آمریکا تقریباً یک و نیم تومان ایران بوده یعنی با ۱۵ ریال می شد یک دلار خریداری کرد. در سال ۱۳۳۲، یعنی در اواخر دولت دکتر مصدق و زمان وقایع کودتای ۲۸ مرداد، یک دلار آمریکا معادل ۹۰ ریال ایران (۹ تومان) و یک پوند استرلینگ برابر با ۲۳ تومان بود. در پایان سلطنت محمدرضا پهلوی و در دوره ای که صادرات نفت خام در قله تاریخی قرار داشت، یک دلار آمریکا تقریباً ۷ تومان ایران و یک پوند انگلیس تقریباً ده تومان ایران ارزش داشت. در این زمان ارزش یک روپل شوروی حدود ده تومان

ایران یعنی تقریباً برابر با پوند استرلینگ بود. یک فرانک فرانسه ۱۶ ریال و یک مارک آلمان غربی ۳۲ ریال ارزش داشت .